

פרופ' עירית מאיר ז"ל
(דברים שנאמרו בלווייה בקריית-טבעון, 25.2.2018)

רוני, לי, אלה ונועה יקרים,

את עירית אני מכירה מאז שהייתי ילדה בת שש. במשך שנים רבות רקדנו יחד פעמיים בשבוע בשיעורי המחול בסטודיו של אלזה דובלון בירושלים. ריקודי חיינו המשיכו להתנהל מאז די במקביל: יסודי ותיכון בגמנסיה, תואר ראשון בבלשנות מהאוניברסיטה העברית, דוקטורט בבלשנות, שלושה ילדים – או ילדות – ובסופו של דבר מצאנו את עצמנו קולגות בחוג ללשון העברית באוניברסיטת חיפה. נדיר שישנו אדם שמסלול חייו מתנהל כל כך במקביל לשלך. מי היה מאמין שאצטרך לכתוב מילים שייאמרו על קברך הפתוח, עירית? שאצטרך להיות רחוקה כל כך בלווייה שלך?

אהבתי והערצתי את עירית כל חיי, משום שעירית הייתה אישה אצילת רוח וצנועה, אדם נדיר מכל בחינה אפשרית, שגם בימים קשים – ובשנים האחרונות היו לה ימים רבים כאלו – ידעה לשים את עצמה בצד, באמת להקשיב לאחרים ולתת תמיד עצות חכמות ומדויקות.

עירית הייתה בלשנית מבריקה באופן יוצא מן הכלל, דגולה בכל קנה מידה, יצירתית וחדשנית, חדה כתער, ובעלת תחומי התמחות רבים ומגוונים באופן חריג. היא חקרה תכונות אוניברסליות של שפות במגוון אוֹפְנוּיוֹת – שפות מסומנות, דבורות וכתובות. מחקרה עסקו בכל מישורי הניתוח הלשוני, למן ההגה הבודד ועד לתחביר המשפט, בסמנטיקה, בפרוזודיה, וביחסי הגומלין שבין השפה לגורמים שהם חיצוניים לשפה, למשל התכונות של קהיליית הדוברים בה. מחקרה של עירית על התהוות שפות ועל השינויים שהן עוברות לאורך הזמן מרתקים במיוחד. מחקרה במורפו-תחביר של העברית החדשה חדשניים ומרעננים. תרומתה לחקר שפות סימנים זכתה לחשיפה בינלאומית יוצאת דופן, והספר שפרסמה ביחד עם פרופ' וונדי סנדלר הפך לקלסיקה בתחום חקר שפות סימנים. נדיר למצוא בלשן שמחקריו מצד אחד מגוונים כל כך ומצד שני עמוקים כל כך.

יתרה מזו, עירית, בניגוד לרובנו הבלשנים, אף החזירה רבות לקהילה שאותה היא חקרה. היא הרצתה גם בפורומים לא אקדמיים, סייעה בהכשרת מתרגמים לשפות סימנים, כתבה ספר המשמש להכשרת מתרגמים וחיברה מילונים עבור שלוש שפות סימנים: של השבט הבדואי א-סייד, של יהודי אלג'יר, ושל שפת הסימנים של כפר קאסם.

אני מבקשת לומר כמה מילים על תרומתה של עירית לחוג ללשון העברית. עירית הייתה – במילה אחת – ראש חוג אגדית. היא פיתחה את החוג שלנו בתבונה וברגישות ויצרה בו אווירה נהדרת, מקום שכיף לבוא אליו כל יום ואפשר רק להיות גאים בהשתייכות אליו. היא ידעה איך לטפל בפענינים הפרסונאליים בשיא החכמה והאפקטיביות. ובישיבות החוג, שבהן מתגלעים מן הסתם לא פעם חילוקי דעות בין חברים, עירית ידעה תמיד להקשיב לשני הצדדים ולמצוא את עמק השווה ביניהם. כאשר עירית הציעה פתרון, הוא תמיד היה יצירתי ומבריק, ובד"כ כולנו קיבלנו אותו מיד. היטב הבנו בכמה חכמה ניחנה האישה הזו. וכאשר לא

הסכימה עם מישהו, אמרה לו – תמיד בחן ובכבוד – "אז זה המקום שבו אנחנו לא מסכימים הפעם". זה מעולם לא פגע ביחסים שלה עם אף אחד.

עירית הייתה מרצה מרתקת וזכתה לפרסי הצטיינות רבים על הוראתה ועל הקורסים שפיתחה. הרצאותיה היו מאלפות, והלהט שלה למחקר ניכר בכל אחת מהן. היא פיתחה קורסים מקוריים וייחודיים, כמו למשל לאחרונה קורס הדגל הבינתחומי שפיתחה עם קולגות מאנתרופולוגיה, ארכיאולוגיה, ואבולוציה ביולוגית, "האדם המדבר – סוגיות בהתפתחות שפה", קורס שזכה במענק נכבד מטעם הוות"ת ובתגובות נלהבות בקרב הסטודנטים. איזה מזל שזהו קורס מתוקשב ושדורות רבים של סטודנטים יוכלו להמשיך וללמוד ממנו.

עירית דאגה לתלמידי המחקר שלה באופן יוצא דופן, ותחת הנחייתה נכתבו תזות מצוינות רבות. בסמינרים המחלקתיים תמיד היו לעירית תובנות עמוקות, גם אחרי הרצאות רחוקות מאוד מתחומי התמחותה.

אינני מסוגלת לדמיין את החוג שלנו בלעדיה.

רוני, לי, אלה ונועה היקרים, חלקכן ודאי לא זוכרות זאת, אך במשך חודשים רבים, כאשר עדיין גרתי בירושלים ולימדתי בחיפה, אירחתם אותי בנדיבות פעם בשבוע בביתכם ברחוב טשרניחובסקי. הייתה לכם, מן המעט שראיתי, משפחה נפלאה שידעה ימים יפים רבים, אך גם התמודדות עם גורל אכזר. השנים האחרונות היו קשות בראש ובראשונה לעירית, אך גם לכם כמשפחה. הנחמה היחידה היא שעירית זכתה לראות בפעם האחרונה את כולכם יחד.

נוחי על משכבך בשלום, עירית. אנו נישא את דמותך בקרבנו לעד.

יעל משלר.